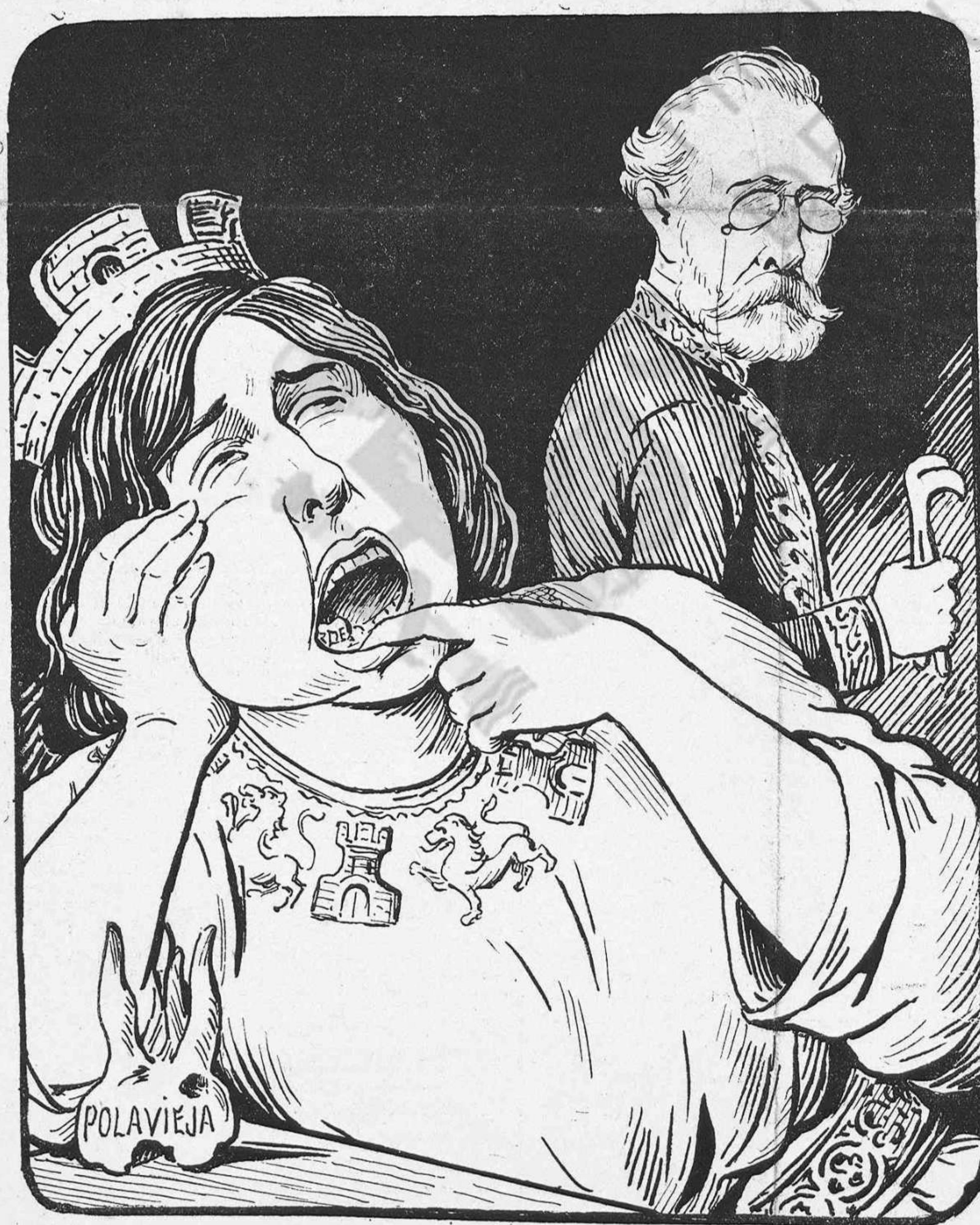

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba, Puerto-Rico y Estranger. 2'50.

CAIXALS CORCATS

—Sr. Silvela: e tich que no sossego: ja que m' ha arrancat l' un, arrenquim l' altre.

LOS MATEIXOS GOSSOS

Silvela ha lograt desempelegarse del seu company de glòries y fatigas, el célebre Polavieja, quan aquest, després de la militarada de Madrid semblava que havia de menjars'ho tot. Pero á la quènta ls jefes y oficials que ab gran soroll de sabres y d' espuelas puajan los esglahons del ministeri de la Guerra, no feren mes que assistir al enterró del general de les ulleres fumadas ab algúns días de anticipació. Perque ja llavoras tenia á frech de coll la traidora daga florentina. ¡Pobre D. Camilo! Ha mort com un bé.

Serveixin de alivio á las seves cendras las piadosas oracions que no deixaran de dedicarli tots els frares y totas las mojas d' Espanya, en agrahiment á son probat misticisme, y en recort del dalit ab que 'l pobret sucava en las xicras de xacolate de tots los convents d' Espanya.

¡Oh Déu, y ab quina pena ploraran que haja cayut de son pedestal l' àngel custodi de la reacció ultramontana!

Y cóm recordaran aquell arch de triunfo de taulona y arpilla, ab que varen obsequiarlo al arribar de Filipinas, arch que venia á ser lo punt de partida en lo camí que havia de conduhirlo al Ministeri de la Guerra, casi á la Dictadura!

Cert que á mida que anava avansant per aquest camí, mostrava mes y mes la seva insuficiencia. A cada pas s' anava rebaixant la seva talla: cada dia s' anava tornant mes petit. Fins qu' en Silvela, medintlo de cap á peus de una mirada, va dir:

—Al últim ha arribat l' hora de donarli lo que 's mereix. Al final del camí 's troba, y no vull que 's queixi de mí per falta de consideracions. Pero ell ja 's farà càrrec de que si antes era com un gegant, avuy es com un nano. Per això si 's neos, quan arribá de Filipinas, varen ferli l' arch, jo avuy, perque puga sortir dignament del ministeri *li faré l' arquet*.

Y li ha fet deixantlo tan escorregut que ja ni 'l recurs li queda de anar á cridar ous á vendre.

No 's creguin que per aixo haja guanyat gran cosa la desventurada Espanya. Queda si fá no fá 'l mateix ministeri: Frá Camilo ha sigut sustituït per Frá Marçelo, y parin de contar.

Neo era l' un; neo es l' altre: amich dels frares aquell, amich dels frares aquest. La reacció no ha perdut un pam de terreno ab lo cambi del ministre de la Guerra. Una mateixa boina vindrà be en lo cap del guerrero que ha sortit y del guerrero qu' entra. Juraria que tots dos gastan escapularis de una mateixa fàbrica, benehits en un mateix convent.

En la seva historia militar no hi ha mes diferencia sino que aixís com l' un fusellava als tagalos, l' altre reventava als espanyols.

Lo general Azcárraga sigué 'l brás dret de 'n Cánovas, el menador de las remadas humanas camí del es-

LA CAMPANA DE GRACIA

croxador. Produixen encara avuy pena y rabiá 'l pensar ab aquellas expedicions de joves barba-mechs que per disposicio de Frá Marcelo abarroten los trasatlàntichs, que 'ls conductian á Ultramar, á morir miserableness ó á perdre la salut per tota la vida. Mes de doscents mil varen seguir a questa ruta, culpables de no possehir trescents duros pera redimirse, ó de no haverse fet novicis de qualsevol comunitat de ganduls.

Els pochs que tornaren esquálits y cadavérichs poden donar las gracies al devot minstre, que per ignorarho tot, no sabia que aquell clima morifer se ceba cruelment en la juventut que no ha alcansat encara son comperei desarrollo físich. Y per questa ignorancia estúpida, ja que no volém creure que procedis per mala voluntat, embarcava exclusivament débils reclutas de 18 y 19 anys, arrancats al amor de las familias proletarias y als debers del honrat trallab ab que sostinen als seus pares.

Y encara 's deixava d'r pels seus tufferaris *la gran organisador!* Organisador fou realmen; pero no com Carnot, que ho sigué de la victoria: Azcárraga fou l' organisador del gran desastre!

Sens dupte, en recompensa de aquests mérits li han donat avuy la cartera de la Guerra.

No se sab encara si está ben disposta a fer algunas mes economías que 'l seu antecessor; pero tant se val. Ni las que fassa el ni las que pugan fer los seus companys de tiberi representan ni significan res. T'enta, ni qu'ranta, ni cinquanta milions d'estalvis han de treure al país de cap apuro, molt menos, si com tot ho fa presentir els tals ahorros, son mes ficticis que reals.

Ab D. Camilo y sense D. Camilo, lo govern que presideix en Silvela y que té per estira-cordetas á n'en Villaverde, significa sols la prolongació del desgabell y del despilfarro, de la desorganización y del empobriment, de l'anèmia y de la tisis, de l' arbitrariedad y de la reacció.

Y durarà més ó menos, segons durin los últims recursos del país.... ó segóns duri la paciencia dels espanyols.

P. K.

PELS RAJOLERS COOPERATIUS

Lo temporal del dimecres de la setmana passada causà es tragos de molta consideració á la Bòbila *La Redentora de Coll-blanch*, propietat de la Societat de rajolers del Pla de Barcelona.

Pochs mesos enrera tinguerem lo gust de donar compte detallat de la inauguració oficial de la indicada Bòbila, filla de un acte d'abnegació, esperit de sacrifici tenacitat y energía, de un nücleo de honrats obrers, desitjosos d'emanciparse, per obra exclusiva de sos propis esforços, de la tiranía del Capital. La Bòbila de Coll-blanch no treya sols fum al coure l'obra: era ademés un faro perpétuo que ab los resplandors mostava als braus obrers el camí de la seva emancipació.

En aquest concepte, els rajolers que sapiguem donar un exemple tan admirable de iniciativa y de constància, avuy que 's troben retuts per una calamitat de la naturalesa, mereixent l'apoyo resolt de totes las personas que simpatisan ab la idea cooperativa.

Ben clarament els ho manifestarem així, quan ens dispensaren l'honor de invitarnos á una reunió, que al objecte de arbitrar la millor manera de reparar los grans danys suferts, celebraren en lo local de l'*Associació dels Coros de Clavé*. Lo que 'ls diguerem particularment, avuy ho repetim en públic. Poden contar en tot y per tot ab lo concurs decidit de LA CAMPANA DE GRACIA, los intrépits soldats de la cooperació, honra de la classe obrera catalana.

AN REPETIU'SE casi diariament els meetings revisionistas. La opinió s'hi interessa, especialment la opinió liberal y democrática que 's demana al veure que pesa sobre Espanya la negra taca del procés de Montjuich. Y es de notar que fins ara no ha sortit una so'a veu que s' haja atrevit á contradir las justas aspiracions de la causa revisionista.

No obstant la revisió no adelanta un pas. Lo govern, donant probas de una descortesia escandalosa, deixa sistemàticament sense resposta 'ls telegramas que se li envien al final de cada meeting.

Entre tant, augmentan els rigors y 'ls mals-tractes contra 'ls 21 infelissos que purgan en los presidis els

errors cometuts al fallarre aquell procés, que ha sigut objecte de tan gravissims comentaris. Hi ha coses que revoltan la sanch y questa es una d'ellas.

Si 'l govern sigüés capás de pensar en las consecuències funestas de la falsa jesuítica ab que procedeix, estém segurs que pendria una resolució definitiva.

Desatenent los clamors de l' opinió pública y mostrant-se sort á las exigencies de una justicia reparadora, es-tá sembrant á mans plenas las llevors del anarquisme, en lo cor de las masses populars, tan propensas á sufrir las agrors dels ressentiments. Ja la compassió que ha experimentat sempre per las pobres víctimas no li ompla tota l'ànima: en ella hi té un lloc cada vegada mes ample, l' esperit de venjança, ab motiu de tanta iniquitat seguida de tanta injusticia.

ACTUALITAT

Mira, noy, mira: y després dirán que á l'Aduana no's despatxan fardos!

¿No está vigent á Espanya una ley de repressió que pena la propaganda del anarquisme?

Donchs comensi 'l govern per aplicarsela á si mateix, ja que fa mes anarquistas en Silvela ab las seves camàndulas, que tots els terroristas plegats ab las seves excitacions.

Los héroes de Baler, qu'en tan bon lloch varen deixar lo nom d'Espanya, resistint impávits per espay de un any l'assalt dels taga'os, per últim han o'tingut del govern, la recompensa de que aquest els ha cregut mereixedors.

Als soldats se 'ls ha concedit una creu pensiona la ab 7 pessetes 50 céntims al mes.

—¡Aixa amigó! —dirán ells —Un ralet diari y ab descuento!... ¡Qui no tira per héroe pagantse tan bé!...

Alguns pares de familia han acudit al govern, demanant qu'en cumpliment de la ley votada en Corts, que fixa sols en 80 mil homes l' efectiu d'l'exèrcit, se rebaxi degudament el cupo de aquest any, que s'ha fixat en 60,000.

L'atinada reclamació dels pares de familia fins ara ha quedat sense resposta. En Polavieja no la va donar, ni l'Azcárraga, sens dupte perque no vol ser menos que 'l seu antecesor, la dona tampoch. Y en tant continuan com si tal cosa las operacions del reemplàs.

Y es que com exigents, arbitraris y descortesos don Camilo y D. Marcelo se semblan com dos gotas d'aygua.

O millor dit, com dos llàgrimas de las qu'en aquests dies de desconsol brotan dels ulls de milers de mares, al veure tan injustament despossehidads dels seus fills.

Los gremis barcelonins continuen mes fermes que mai en sa resistencia passiva al paço de las contribucions.

Tots els medis que fins ara ha empleat en Villaverde per reduirlos, han resultat no sols inútils sino contraproductius ja que han anat fent creixer de dia en dia l'animadversió contra un govern desastrós y suicida, que no comprén lo que 'l país reclama y necessita.

L'acitut dels gremis de Barceona s'yeurá secundada per tot Espanya, convertintse en lo punt de partida de la verdadera regeneració.

Un altre valent, que podrà dir: —Si per cada vegada que capitulo'm doyan aquest pago, vingen plàssas fortas, y jo m'encarrego d'entregarlas al enemic.

Y tindrà rahó 'l general Jaudenes. Per la capitulació de Manila, 'l Consell Suprem de Guerra y Marina l' ha condemnat á ser separat del servy; pero ab dret á percibir tot lo sou. Se 'l considera inapàs d'exercir la carreira, pero prou apte per embuxar-se la naps que li correspondrian si continués exercint lo seu ofici.

La divisa militar espanyola será prompte aquella frase que diuhen las criatures: «Y á la bossa no hi toquém.»

Avuy dissapte se donarà en lo Circul de la Fusió Republicana. —Rambla del Triunfo, 42 (Sant Martí de Provensals) una vetllada necrològica á la memoria del mártir Francisco Gana. En ella hi pendrà part distints oradors dels partits avansats y ademés s'hi llegirán alguns tralls escrits expostos per als companyans del difunt residents als penals de Melilla, Alhucemas, Chafarinas, Peñón y Burgos.

La setmana pròxima publicarém lo número extraordinari corresponent al actual mes de octubre, pel qual tenim preparats tralls y dibuixos de gran actualitat.

CARTAS DE FORA. —*Vendrell.* —Ab motius fundats podem dir que no ha sigut escrita en aquesta vila, la correspondencia que fetxada al Vendrell, publica el periódich *El Porvenir* de Valls, la qual es ademés un teixit de gofias. O sino que publiqui el nom del seu autor. Si un periódich com *El Porvenir* que ostenta el títol de *republica*, té un interés especial en patrocinar la candidatura conservadora del ricatxo Sr. Gassol, aspirant á la representació de aquest districte, pot valerse de altres medis mes lleals, que 'l de atribuir-hi als republicans vendrellencs intencions que no tenen ni han tingut mai. Ja no s'hauria de tractar d'eleccions per premeter totes las llibertats. La carta inserta en *El Porvenir* de 30 de setembre no pot ser considerada sino com una verdadera tupinada periodística.

Bauca del Vila (Monistrol). —Dinou setmanas fàja que 'ls traballadors de la fàbrica Vial y Jover situada en aquest terme tinguerem á bé organizar, pera alcansar alguna millora en las condicions del traball y obtén lo respecte degut al home que ab la seva suor contribueix á enriquir á qui li dona feyna. Aquest respecte es lo que mes ens ha faltat: lo representant de las seccions de preparació y filats es un modelo de insensat pels abusos y arbitrariedades que comet incessantment. Lo director de la fàbrica que sols se cuida de menjar bé y de fumar bons habanos, quan se li presenta una comisió á ex-

posarli les queixas de algún obrer, lo únic que sab responder es: —Quan vos bingui un traballadur á queixarse, agafeu una vara y rompeu per las costelles. —Y per últim un tal Siset, majordom que á tot arreu hont ha exercit mandando ha sigut lo terror dels infelissos obrers associats, lo 19 de setembre, sense com va ni com costa, va despedir á dos obrers y va negarse á rebre á una comisió que per arreglar bonament l'assumpto tractava de parlar ab ell. Per aquest motiu tots los traballadors en massa obheint á la ley de la solidaritat, varem declararnos en *l'uelga*. Que s'apiga totom que 'ls abusos, las arbitrariedades, els mals tractes y 'ls desprecis de que hem sigut objecte, son els que 'ns han obligat a prendre una resolució, qu'es l'única que podian aconseillarnos els nostres interessos socials desconeguts y la nostra dignitat vilanament ofesa.

Badalona. —També han caygut sobre aquesta ciutat una colla de gats negres que han vingut á establecer una escola d'ensenyansa. Per ara son vuit y porten quatre jovenetes, que no contan més enllà de 20 anys, que si no son germanas ó nebodas dels enfaldillats, hem de creure que les tindrán pera fer totas las feynas que convigan. Ja cal que 'ls pares avants de confiar los seus fills á semblants personatges s'hi pensin mes de dos vegadas. —Un *Reinuré* ha aparegut en la fatxada del titulat *Circul catòlic*. Si al últim Badalona no ha sigut menys que altres poblacions, b' seria que sapigués imitar la conducta de molts d'ells, que ab tan brillo han sapigut ventar-se las moscas violeras del ultramontanisme.

L' ÚLTIM CONSELL DE GUERRA

ALLATS los processos de Cavite, de Santiago de Cuba y de Manila, y demostrat hasta la evidència que ni en Montijo, ni en Cervera, ni l'Augustí, ni en Jaudenes, ni en Linares, ni en Toral, tenen cap classe de culpa en la immensa catàstrofe que ha devorat las nostres colònies, sòls una cosa faltava resoldre y aquesta va veurers l' altre dia davant del consell de guerra.

—De què y de qui's tractava? Aixó es lo que aném a explicar al lector, donantli un extracte de la vista, que fins ara no ha publicat cap més periódich.

Constitubit el tribunal en la forma acostumada, lo president procedeix al interrogatori del acusat.

—Procesat, alsis. ¿Cóm se diu?

—Bonifaci Espanyol.

—Edat?

—Basant criatura.

—Professió?

—Burro de carga.

—Molt b'è. Ja sab per qué se 'l processa?

—No senyor: jo no sé may res.

—Pues se tracta d' averiguar la responsabilitat que li pot cabre en la ruina colonial d' Espanya.
—¿A mí? ¡Aquesta sí que sería bona!...
—Si sería bona ó dolenta, aixó es lo qu' ara veurém. El fiscal pot interrogar al acusat.

El fiscal, després de consultar los seus apuntes:

—Respongi: l' esquadra que's va perdre a Cuba ¿qui l' havia pagada?

—Jo.

—La que's va enfonsar a Cavite ¿qui l' havia pagada?

—Jo.

—¿Qui havia donat los diners per artillar més ó menos ma-

lament las Antilles y las Filipinas?

—Jo.

—Els soldats que formaren l' exèrcit colonial ¿qui va pro-

porcionarlos?

—Jo.

—Qui va mantenir a las tropas, qui va comprar pólvora y

balles, qui va pagar als generals?

—Jo.

El fiscal, al acabar aquest interrogatori, se gira al tribunal

ab aire de triunfo.

—¿Se necessita res més pera demostrar la culpa del acu-

sat? ell mateix ho confessa tot.

—¿Lo únic que hi fet ha sigut respondre a las seves

preguntes.

EL PRESIDENT (ab energia):

—¡Callí l' acusat! Conviete y confés dels seus delictes d's' atreveix encare a gastar bromas?

—Permetim.... Jo no gasto cap broma ni he confessat res.

—¡Torno a dirli que callí!... Té la paraula l' fiscal.

—Senyors—diu aquest ab accent solemne.—Després de la candorosa confessió del acusat, no necessito esforçarme gayre per demostrar que l' únic, el verdader culpable de tot lo que acaba de passarnos es ell.

—Jo?

—Si, senyor: si vosté, Bonifaci Espanyol, no hagués pagat l' esquadra de Cuba ni la de Manila; si vosté no hagués facilitat los medis pera defensar las costas cubanas y las filipinas; si vosté no hagués donat lo contingent de soldats del exèrcit expedicionari; si vosté no s' hagues avingut a pigarlo y mante-

nirlo....

—Pero si jo....
—Callí li dich. Si vosté no hagués fet tot això, ni l' esquadra s' hauria perdut, ni las defensas de las nostres possessions haurian fet una planxa, ni l' exèrcit s' hauria embarcat, ni hauriam suferit una derrota tan tremenda, tan completa y tan vergonyosa com la que avuy estém deplorant. De lo qual se'n dedueix: Primer: Que vosté es el responsable de la catàstrofe. Segon: Que l' únic que mereix cástich es vosté.

—¡Protesto!

—Protesti tant com vulgui. El consell se retira a deliberar.— El tribunal se reuneix en un recó, xiuxiuheja alguns minuts per cubrir les apariencies, y després de constituir altra vegada, l' president pronuncia l' fallo:

—Considerant que Bonifaci Espanyol es el causant de la nostra ruïna; considerant que l' seu delicto no pot quedar impune; considerant que la seva mansuetud es inagotable, lo tribunal condemna al acusat a pagar d' aquí endavant doble contribució.

* * *

Aquí termina l' Consell.

Un dia d' aquests començarà a cumplirse la sentència.

FANTASTICH.

LA NOVELA DEL «CRISTIANO»

I

¡AMUNT!

Victoriós en cent batallas
á las quals no va assistí,
l' home tornà fet un heroe,
y exclamà: —¡Ja soch aquí!
Ja soch aquí, y d' igual modo
que acabo de ferho allá,
ajudat de Deu y 's frares
la casa us vull arreglá!»

Li alsaren arcs de triunfo
pintats de colors dels fins,
li dedicaren poesias
y planxes y pergamins;
ab lloré y fulles de roura
coronaren lo seu front,
com si fos un Espartero
ó un Prim ó un Napoleón,
y per millor demostrarli
la gratitud de la gent,
fins li van doná una espasa
benhida previament.

—Es l' home que's necessita!—
deya l' seu coro cridant:
—Ay, el dia qu' ell governi!
¡quinas cosas se veurán!

II

¡ARA, ARA!

Després d' una temporada
de navegá ab rumbo incert,
un dia de cop y volta
l' heroe va arribá al poder.
—Quin programa l' que va darnos!
May se n' ha vist de milló:
foch nou en tots los terrenos,
gran descentralisació,
inmensas economías,
fora abusos, fora enganys....
¡Tot bò, bonich y barato,
y assegurat per cinqu anys!
Ell ho deya, ell ho afirmava
y jo ho havia de fé,

un home que á Parañaque
s' havia portat tan bé?
—Visca'l general cristiano!—
crijava'l beyato aixam:—
Visca'l salvador d' Espanya!....—
Y tothom deya:—Veyám!....

III

¡CATAPLUM!

Set mesos ocupà l' puesto,
y de tot allò promés,
segons ens conta l' Historia,
lo gran home no feu res.
No va fer més que xalarse,
arma alegres excursions,
acceptà'l galants obsequis
de amics y congregacions,
repartir creus pensionadas
al personal preferit
y dar balls al seu palacio
cada dijous á la nit.
—Economias? Ni una.
—Reformas? Ja avisarán.
Tots los punts del seu programa
varen anar-se olvidant.
Y en lloc de reduir ls gastos,
com jurà en mil ocasions,
demana una borratxada
per gastársela en canons.
—Qué va passar? Que l' seu crèdit
se dissipà com el fum,
y quan menos ell s' ho creya,
una tarda ¡cataplum!
Caygué en posició tan trista
y ab tan desgraciat iessó,
que job fragilitat humana!
ja may més feu res de bò.

IV

DESPRÉS

Després... Cubert de ridicul,
sense amics ni autoritat,
va quedar, poch més ó menos,
com un parayga esbotzat.
Los polítichs s' n' burlavan
y al toparlo pél carré
els noys li cridaven: ¡Vóltal!
y alguns homes grans... també.
Trist destino l' dels tanocas
que moguts pél neix orgull
creuen tenir bona vista
y 'l que tenen es pa al ull!

**

Moral: Avants de fé'l meco,
pensa lo qu' ets y 'l que vols
y vés si la teva pasta
es d' heroe.... ó de fer bunyols.

C. GUMÀ.

CONCELL Á UN SOLITARI

Quan, per estar tancadas las Corts, en Romero Robledo no pot manejar la llengua, manxa la ploma: quan no pot parlar, escriu.

Y hem de confessar que devegadas ho fa bé, ab ma nerviosa y ab ploma d' acer *que el delgado papel rasga.* Sense haver vist lo manuscrit, jurariam qu' es per aquest istil la carta dirigida al Porvenir, periódich de Linares, en la qual s' hi lleixa lo següent párrafo:

«No llame quien tenga ambición personal á las puertas de Palacio.

•Allí no tienen entrada los hombres de buena voluntad mientras vayan solos.

•Hay que ir cogido á los faldones de las levitas de Sagasta ó de Silvela, dos p' rsonalidades fracasadas políticamente.

•La nación está condenada á que turnen en el Gobierno esos dos hombres.

•Pobre España!»

*

¡Y pobre Romero Robledo!—exclamémos nosaltres.

Sol s' ha quedat y ja á las portas del gran rebost no pot trucarli perque no se l' escônta. Y agafades als faldons de las levitas de 'n Silvela y en Sagasta hi ha tantas mans, pero tantas, que ja las sevas no hi caben.

No per això té que aflijirse.

—Vol que li conti un succehit?

Me passejava l' altre dia per las aforas de una població de Catalunya, ahont s' hi està efectuant un' obra pública important, y vaig arribar á una pedrera, en la qual no hi havia mes que un sol traballador.

Ab ma forsuda empunyava l' parpal, y dali que dali sobre la penya, anava obrint en ella un forat de barrinada. Las penyas per duras que sigan, si no escoltan súplicas, s' ablancen sempre als cops del acer perfidiós.

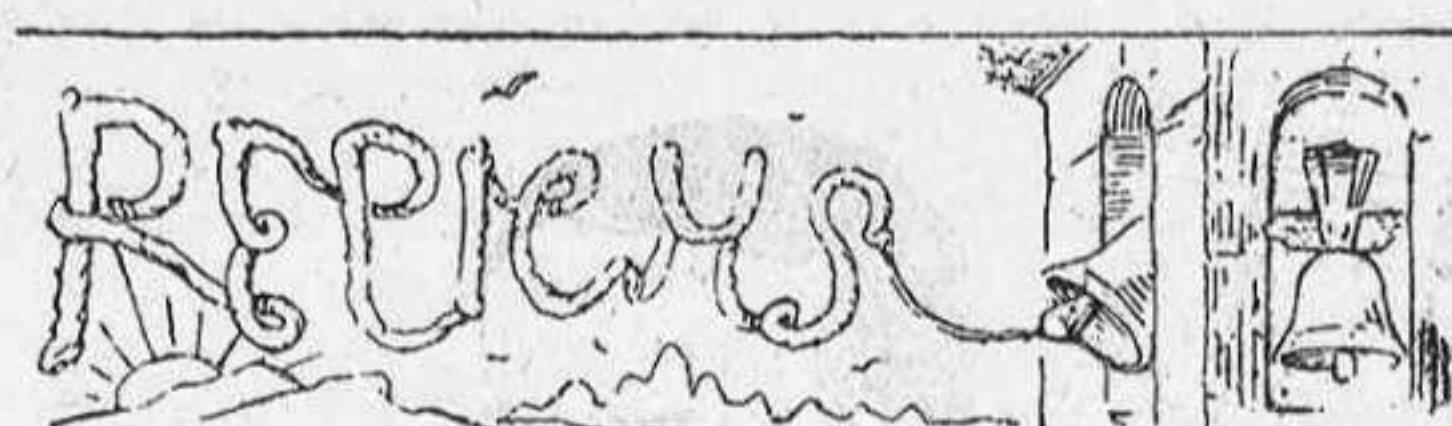
Quan lo forat sigué prou fondo, hi introduí un cartutxo de dinamita, hi calà fogh, reventà un tró esgarifós, y la penya esvinzada de dalt á baix saltà en mil trossos.

*

Aixis procedí aquell solitari de la pedrera.

—No 'ls diu res aquest exemple als solitaris de la política?

P. DEL O.

N' ensotat al lubrich, que destilava luxuria per tots els poros y despedia pels ulls foguerades de desir carnal, días enrera, a entrada de tosch, perseguia á una honrada obrera, que al eixir del traball s' encaminava á son domicili.

Cada cop que lograva atrapar-la li dirigia de gayoll certas frasses capassas de ruborizar á un guarda-rodas. Y com la noya no n' fes cas, anant seguit amatent el seu camí, ell li corría darrera á cada instant mes encalabrinat.

Quan la coloma perseguida s' ficà á l' entrada de casa seva, situada en lo carrer de Aragó, cantonada al de Aribau, l' esparver ensotanat estava tan cego que no reparà en encauharse obrint las úrpies per apoderar-se de la seva presa. Llavors la noya comensà á xiscular; vehíns y transeunts acudiren pressurosos al lloc de la ocurrencia, y era tal la seva indignació al enterarse del assumptu, que no á havverse presentat casi al mateix temps algúns agents de l' au'oritat, hauríen sanjat la qüestió, tirant al Teñorio ensotanat de cap á la sanja del carril que passa per aquell carrer.

L' autor de aquest escàndol inaudit, no era altre que l' famós Mossén Jaume, ex-capellà del Cementiri nou, que quan desempenyà aquest càrrec tant donà que parlar ab las seves francatxelas, tiberis y enredos de tota mena.

Es molta llàstima que al donarli la cessantia, l' deixessin lliure y en disposició de campàrsela per aquests nous de Deu. De capellà del cementiri podían haverlo dit; pero obligantlo á desempenyar las seves funcions aparedat dintre de un ninxo, encare que hagués sigut en companyia de las seves currutacas.

En fi, podia ferse algo que se semblés al final de la Aida.

Han sigut de nou repo-ats en lo seu càrrec els empleats de l' Aduana de Port-Bou, que al entrar uns bisbes á Espanya, en cumpliment de son deber, registraren sos equipatges, exigintlos los drets corresponents per a algúns articles que volíen entrar de contrabando.

Per aquest motiu signeren destituits, ab escàndol general de totes las persones decentes que creuhen que s' bisbes, homes al fi com els demés, venen obligats á cumplir las lleys de la nació, y ells mes que n'ngú si professon la màxima evangèlica que diu: «Doneu al Céssar lo qu' es del Céssar.»

A pesar de haverse fet justicia á tan dignes empleats, s' ha de confessar que la broma que se 'ls feu, resulta una mica massa pesada. Just fora, donchs, que al alt empleat que va destituirlos, li donguessian las dimissoriaras.... y que ho anés á contar als bisbes.

En un magatzém de comestibles de Sevilla, ha aparcut lo següent rötol:

«Chocolate del Sagrado Corazón de Jesús.»

Desirém que l' negoci li surti bé, y així quedará ben corrobora que ab lo Sagrat Cor de Jesús son molts els que hi sucan.

Molts se figuraven qu' en Durán y Bas seguiria á n' en Polavieja; pero s' han enganyat de mitj á mitj. Afarrussat á la cartera, no la deixa ni que li piquin els dits.

Durán y Bas se deya avants; pero en lo successiu s' haurá de dir: Durán y S' hi queda.

En Gamazo va caure de caball y 's va rompre un bras.

Això es lo únic que li faltava pera poderse encarar ab en Sagasta y dirli:

—Mestre: ja soch tan jefe com tú. Tú 't vas rompre l' peroné, jo un bras. Estém tants á tants.

Els que han vist á n' en Silvela, asseguran que las ayguas de Cestona varen probarli tant. Està avuy mes grases, mes corpulent que quan va anarhi. Oh y ara, ab la cayguda de 'n Polavieja encare hi posarà dos pams de greix.

Ab lo qual resultarà veritat lo qu' està dihent Espanya entera:

—Aquest home cada dia 'm pesa mes!

Davant de un reinaré:

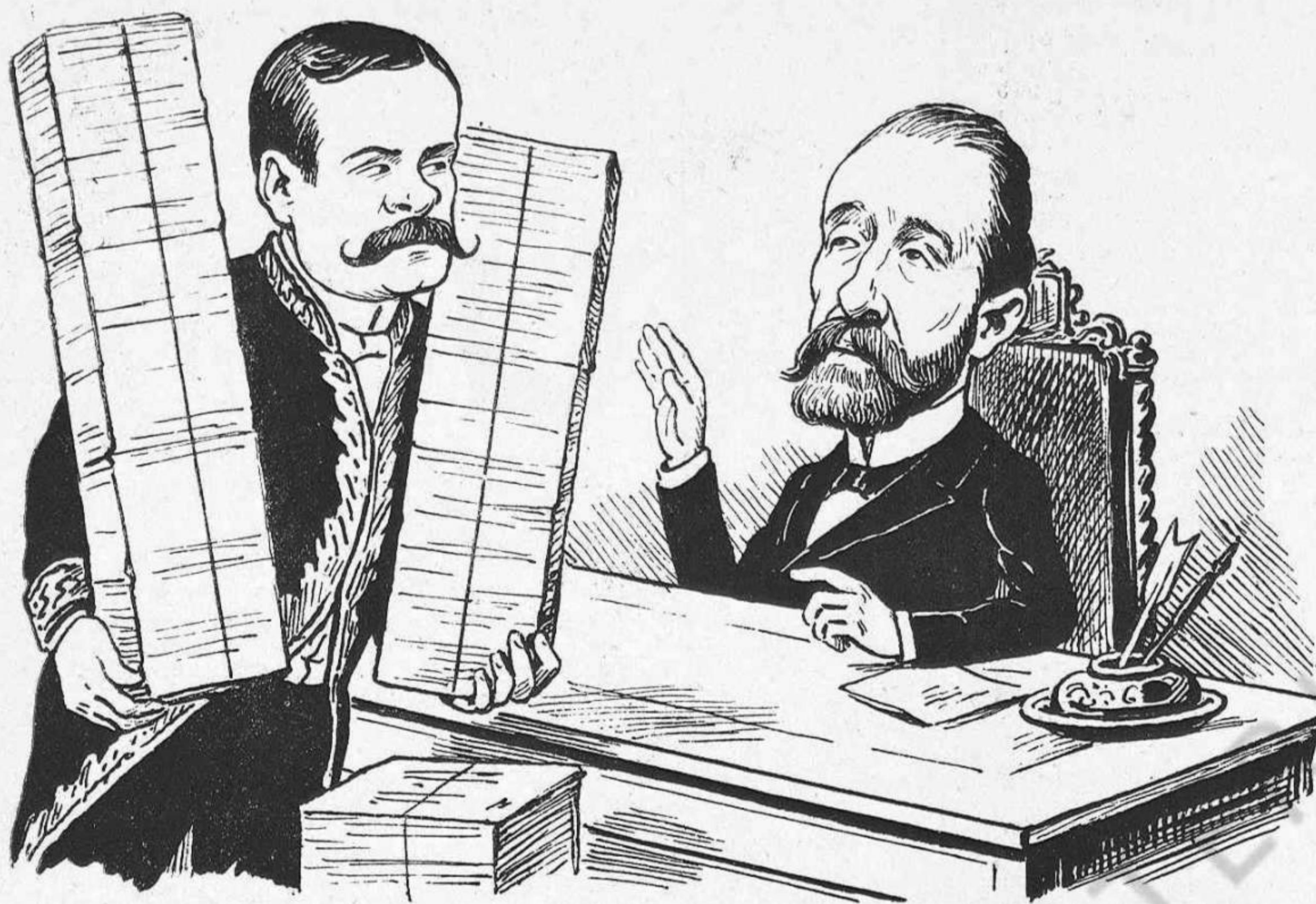
—Tú mira: sembla una placa de seguros contra incendis.

—Pero es tot lo contrari.

—¿Qué vols dir?

—Que las placas de las Companyias, asseguran els

L' ACTITUT DEL ARCALDE

VILLAVERDE: —Vinch á que 'm firmi las autorisacions per entrar en lo domicili dels contribuyents morosos.
DOCTOR ROBERT: —Está bé, déixilas aquí sobre, que quan no tinga res més que fer ja me las aniré mirant.

CAMBI DE MINISTRE

—Ego imposo tibi bonétum in nōmine Patri et Filio et Spiritu Sancto.
—Amén.

edificis contra 'l foch, mentres que las placas de la Compania dels Loyolas sembla qu' estan eridant el foch sobre 'ls edificis que las ostentan.

Revelació feta per en Sagasta, durant lo curs de l'última crisi:

—Jo no apoyaré á cap situació que no estiga presidida per un Silvela.

—A que ha quedat reduhidat l'obra de Sagunto!

Entregada exclusivament á l' explotació de dos quadrillas de gitans blanxs, que funcionan baix la mirada socarrona de 'n Martinez Campos.

Mentre va exercir lo ministeri de la Guerra, instalat regiament en lo Palau de Bonavista, saben qu'li guardava 'ls mobles? Una comunitat de monjas.

Las místicas esposas del Senyor els hi respallavan, espolsavan y pulian ab especial carinyo.

Y ara 'ls hi han tornat degudament benehits per tots los costats.

Ha perdut la cartera de ministre; pero en lo successiu tindrà una ganga que val mil vegadas mes que una cartera.

Així, cada vegada que posa les ancas sobre un de aquells sillons que las monjas li guardaven, li entrerà al cos á manera de ajuda espiritual, una dòssis de quaranta días de indulgència.

D. Arseni, tant bon punt quedà resolta la crisi, exclamà en un rapte d' entusiasme:

«Estich á la disposició del govern y acceptaré 'l càrrec que 'n nou ministre vulga concedirme.»

Jo ja sé quin càrrec li do-

narán: el de guarda jurat del terme de Sagunto. Y 'l ministre li dirà:

—Sobre tot vigili que no 'ns robin las garrofes.

Set mesos justos ha durat en Polavieja á 'n el misteri.

¡Quí havia de imaginarse que 'l que 's volta menjat mitja Espanya y ficarse á la butxaca l'altra mitja, no passaria de ministre set-mesos!

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' PENÚLTIM NUMERO

- 1.ª XARADA. —Ca-ta-ri-na.
- 2.ª ANAGRAMA. —Cantar-Tancar.
- 3.ª TRENCÀ-CLOSCAS. —Saldoni y la Margarida.
- 4.ª LOGOGRIFO NÚMERIC. —Mosquit.
- 5.ª GEROGLÍFICH. —Una grossa te dotze dotzenas.
- 6.ª GEROGRÍFIC ILUSTRAT. —Lo pobre lleó espanyol se 'ns ha tornat un gos d' aigües.

Han endavinat totas las solucions los ciutadans Pere Groch, Fill de la Mixeta y Un Aranés; n'han endavinades 5, A. Mestre y J. Bonfill; 4, Joan Rocavert y Pau Pica; 3, Lo Vell Cancarría, P. B. de Vilafranca, Pallet, y A. Vila; 2, Vidal Quelu, y Una no més, Joan Rebusqueu y l'Endavinador N. del T.

ENDEVINALLAS

XARADA

La Lola, una tot portera entonada com un duch, deixa un xicot molt primera per un altre qu' es tres-hu.

Dos sé com ella l'estima sent com es home tan crach; te cara de prima-prima y hu-tres com l'aví del Parch.

ROCH SERRA PAGÈS.

ANAGRAMA

—Miri, Tuyas: ja estich tot de dirli que á la escudella no vull que hi posi total perque no agrada á la Elena.

SISKET D. PAILA.

QUADRAT

• • •
• • •
• • •

Primera ratlla vertical y horisontal: teatro de Madrid.—Segona: lo que 's pert quan s'està alelat.—Tercera: passió.—Quarta: teatro de Madrid.

N. N.

GEROGLIFICH ILUSTRAT

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans J. M. de Sucre, V. M. S., Mr. M. dels Elefants, P. Cisa y M. Gallofré, Jaume Mar, R. Homedes Mundo, Miquel Cabeza, J. Emma, J. Samaranch, I. Era Bo, Pallet, Vidal y Quelu y Un Sampedorench: —Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans P. B. Vilafranca, Joan Rocavert, Amando Messenguer, Un Xinxonet, P. Aixerit de Reus, Crispín Crispí i Crespià, E. Dominguez Roig, K. X., Martin Gala, T. Patata, Un Relotjer, E. Zloa B., J. Gorina Roca, y V. M.: —Inserterém alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta setmana.

Ciutadà M. Brot de Farigola: Los seus versos revelan un noble desitj; però molt escassa inspiració.—Mr. Jean Espill: De lo que 'ns envia no considerém aprofitable sinó un epigràma.—Cassimir: L'articlet va bé: no hi ha mes que una cosa: és cert que 'l doctor del Laboratori tingué la tolerància que vosté suposa? Si es una broma sois ho serà per vosté; però per ell seria una injuria. Treguins de duplets.—Chelim: Las composicions son fluyetas.—Lluísota del Castell: La composició va bastant bé. Respecte á la consulta: creyem que basta la presentació de tres exemplars.—Ll. Bannin: Miraré que basta la presentació de tres exemplars.—J. M. Oromí d' Arús: Lo trball es molt intencional; però es també molt incorrecte.—A. Carrasca Gayán: L'assumpto de la seva composició es ben poch simpatic.—Sucré Candi: La composició de vosté, ara va millor.—J. Muntua: No 'ns veiem acor de aprofitarla: està plena de incorreccions.—A. Pallejà: Miraré de utilitzar alguna cosa.—J. Rocavert: L'anagrama a que 's refereix el varem rebre per partida doble.—J. Gratacós: Los seus versos no 'ns fan el pes.—Gafarró: Lo vers séptim té dos silabas de massa: correjít degudament lo sonet anirà bé.

—Martí S. Vidal: Es molt fluix y no diu res de nou.—J. Moret de Gracia: Aprofitaré algó.—A. Granada: No va.—J. Ferraté: Com tampoch lo de vosté.—J. Durban: Es molt fluix.—Pepe Snerrot: Va bastant bé.—L. Negre: No 'ns va.

Ciutadans E. Benages, P. Talladas, E. Ors, A. Mundet, R. Pomes, A. Spau, J. Capella, V. de Alaux, y J. Molas: —Rebutis los trballs destinats al Almanach, mil gracies.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.